

OBCHODNÍ AKADEMIE

Praha 2, Vinohradská 38

Projekt OPPA

CZ.2.17/3.1.00/34171

Evropský sociální fond. Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti.

Název exkurze	Stromovkou za moderním uměním
Organizace	Typ: topografická, přírodopisná, památková; výtvarné umění; 14 zastávek Začátek: Masarykovo nádraží Náklady: á 20 Kč, Opencard Konec: zastávka tramvaje „Veletřní“ Délka: 2,7 km, 1.45 hod + NG
Hlavní pojmy	Královská obora (Stromovka), Rudolfova štola, Výstaviště, Planetárium Veletřní palác, funkcionalismus, Národní galerie, Slovanská epopej
Přílohy	Plán trasy, Metodické pokyny, Pracovní úkoly

č.	přesun	zastávka	výklad
1	=	před odjezd. tabulí	<p>SRAZ: Masarykovo nádraží (z metra B „Náměstí Republiky“), pod odjezdovou tabulí ZAHÁJENÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – přivítání, prezence, popis trasy a ukončení; do vlaku nejpozději 5' před odjezdem – vlak 7:40, 8:40, 9:40, směr <u>Kralupy nad Vltavou</u> (Roudnice, Ústí); jízda trvá 8' – zdůrazněte <u>výstup</u> na 2. zastávce: <u>Praha-Bubeneč</u> – vystupuje se vlevo – potřebná <u>průkazka MHD</u> – kdo nemá, koupí si jízdenku do stanice Praha-Bubeneč – nouzová <u>varianta</u> – tramvaji č. 14 (u nádraží) na zastávku „Veletřní“, rovnou NG <p>Masarykovo nádraží • historie – nejstarší v Praze, 1845 sem přijel 1.vlak z Olomouce</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>popis</u> – památka ve stylu klasicismu s prvky romantismu; jsme v příjezdové hale s prosklenou dvoranou (opravuje se), na opačné straně odjezdová hala s pokladnami; nádraží je koncové, vlaky původně projížděly 6 branami v hradbě <p>Popis jízdy • <u>Karlín</u> – pův. samostatné průmyslové město; (1909 zde vznikla naše OA) (sídlila na 3 místech); vL hotel Hilton, vP fialový klín: moderní výstavba River City</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Negrelliho viadukt</u>¹⁸⁵⁰ – přes Vltavu, jedinečná tech. památka, kamenný, 1,1 km; přes ostrov Štvanice (tenisový stadion); za Vltavou vL Holešovice, areál nádraží Bubny a Holešovice; dál kolem Výstaviště a Stromovky, podél plavebního kanálu
2	stezka při trati 200 m	červený rozcest.	<p>→ z <u>nádraží</u> v Bubenči <u>chodníkem</u> (mezi tratí a silnicí), <u>podejděte železniční most</u></p> <p>Pecka – svah vL; přírodní památka – geologický profil, tzv. stratotyp; mezi vrstvami břidlic stanoveno vzorové rozhraní zkamenělin mezi 2 stupni ordoviku (prvohory)</p> <p>Náměty vycházek • <u>Císařský mlýn</u> – 200 m dál rovně (nevidět); pův. středověký mlýn, R2 zřídil letohrádek se zahradou (umělá jeskyně) a brusírnou drahokamů; teď hotel</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Ekotechnické muzeum</u> – <u>ještě dál vzadu</u>; stará čistička¹⁹⁰⁶ odpadních vod; cenná technická památka – cihlová architektura, funkční parní stroje; přístupno veřejnosti • <u>Malá Říčka</u> – vP; bývalé rameno Vltavy, později zčásti zasypáno; <u>podél bychom vP došli</u>: most na Císařský ostrov, dál lávka přes Vltavu do Troje (zámek, ZOO) <p>Námět – <u>cestou alejí rozpoznávejte dle listů, borky (=kůra)</u>: lípa, buk, javor, platan</p>
3	chodník alejí 500 m	altánek	<p>→ ÚKOL PRO STUDENTY č. 1</p> <p>Historie Královské obory – vznik, vyplenění, renesance, války v 18. století, <u>krajinářský park</u>, <u>předvádění technických novinek</u></p> <p>Vegetace • <u>vzhled</u> – soustava travnatých a zalesněných ploch na vltavských nánosech; má ráz arboreta = botanická zahrada s dřevinami (cizokrajnými, vyšlechtěným); značné škody za povodní 2002 – např. zničen Růžový sad</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>dřeviny</u> – <u>listnáče</u> buk, dub, javor, jasan, lípa, platan, ořešák, topol, bříza, vrba, olše líska, jeřáb, habr, jinan; <u>jehličnany</u>: smrk, jedle, modřín, borovice, tsuga (jedlovec)

4	pokračovat a vP 50 m	okraj trávníku	<p>Místodržitelství letohrádek – žlutý objekt na kopci proti nám</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>historie</u> – gotický lovecký hrádek¹⁴⁹⁵ zřízený Vlad. Jag – z něj dochována věž – za R2 přestavěn renesančně (viz okna); dnešní vzhled¹⁸¹¹ v angl. novogotice; – název odvozen od užívání místodržícími^{do 1918}, kteří zastupovali císaře v Čechách • <u>současnost</u> – sídlí zde archiv a čítárna časopisů Národního muzea; chátrající stav
5	hráz 350 m	nad travnat. plochou	<p>→ <i>zpět, původní směr, u velkého starého buku na hráz, po ní vP, na konci vL při okraji</i></p> <p>Bývalý rybník – travnatá plocha pod námi vL • <u>historie</u> – nechal vyhloubit¹⁵⁹¹ R2, – měl rozlohu 21 ha, napájen štolou (viz později); vL: někdejší hráz (šli jsme po ní) – později vypuštěn¹⁷⁸³, dno bylo změněno na louky a pole, pak zřízen park</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dubový pahorek – skupina stromů vP vzadu; pův. kruhový ostrůvek který byl navezen uprostřed rybníka; pavilonek na něm zaniknul; nejstarší duby přes 300 let <p>Tunel Blanka – probíhá před námi a pod restaurací • <u>průběh</u> – část Městského okruhu naproti: vede pod Stromovkou a Vltavou do Troje; za námi pod Letnou ke Strahovu</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>délka</u> – 2,2 km, bude nejdelší v ČR a nejdelší městský tunel v Ev.; prodražuje se • <u>nehody</u>²⁰⁰⁸ – při budování tunelu se v těchto místech dvakrát propadla půda; – aktuálně (červen 2011): sesuvy půdy ve svahu nad restaurací
6	vP k restau- raci 50 m	před restaur.	<p>Šlechtova restaurace • <u>historie</u> – pův. dolní lovecký zámek¹⁶⁹² „Královská dvorana“ – uskutečnila¹⁷⁹² se zde též velká lidová slavnost na počest korunovace Františka I. – v 19. přestaven novogoticky na oblíbenou restauraci, před ní vznikla promenáda později sem vedla i linka tramvaje (poblíž bývala vozovna) – současný název odvozen od někdejšího pronájmu rodině Václava Šlechty¹⁸⁸²⁻¹⁹⁵⁰ – 2x vyhořela^{1978,1980}, po revoluci změny majitelů a značná devastace</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>současnost</u> – ve vlastnictví Prahy 7; probíhá nákladná rekonstrukce za 180 mil; bude tu restaurace, kavárna, info středisko, výstavy, sál pro koncerty a spol. akce
7	pod svahem 150 m	před portál štoly	<p>→ ÚKOL PRO STUDENTY č. 2</p> <p>Rudolfova štola – funkce, technika budování, pozdější vývoj, portál s letopočtem</p>
8	dolů, vP 300 m	vyhlíd- ka u fontány	<p>→ <i>zpět kolem vodárny, mírně vP sestupte po stupních, vP podél rybníka</i></p> <p>Rybníky – na dně zaniklého velkého rybníka z doby R2 (viz dříve) vznikl v 19. st. anglický park později doplněný¹⁸⁸² soustavou 4 menších rybníků; tento největší se nazývá Rudolfův; jejich hladina je téměř o 5 m níže než u velkého</p>
9	vP mírně nahoru 450 m	průhled na Mar. panor.	<p>→ ÚKOL PRO STUDENTY č. 3</p> <p>Výstaviště – <i>Maroldovo panorama, Křižkovy pavilony, Křižkova fontána</i></p> <p>Požáry – v této části výstaviště v minulých letech shořely hned 3 zajímavé objekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruselský pavilon – stál vL od <i>Křiž. pavilonů</i>; obrovský úspěch ČSR na Světové výstavě EXPO 58 v Bruselu; hlavní cena (+11 dalších); přemístěn sem, shořel¹⁹⁹¹ • Globe – stálo vP od <i>Mar. panoramatu</i>; dřevěné divadlo, shořelo už po 6 letech²⁰⁰⁵; bylo replikou slavné renes scény v Londýně (premiéry Shakespeara, také shořela) • Průmyslový palác – <i>uvidíme nahoře</i>; L křídlo shořelo²⁰⁰⁸, nyní provizorní stan
10	dál výše a vL 100 m	před planet.	<p>Planetárium¹⁹⁶⁰ – zajímavý objekt dle projektu arch. Fragnera; uvnitř je kruhový sál s kopulí o výšce 15 m – projekční technikou Zeiss vytvářena iluze hvězdné oblohy; Hvězdárna hlm Prahy zde také pořádá přednášky a výstavy</p>
11	kolem Výstav. 300 m	před vstupem	<p>→ ÚKOL PRO STUDENTY č. 4</p> <p>Výstaviště – <i>Všeobecná jubilejní výstava 1891, další výstavy, Průmyslový palác, Lapidárium Národního muzea</i></p> <p>Sportovní hala¹⁹⁶² – vP, <i>nevidět</i> • <u>historie</u> – dříve nejvýzn. multifunkční hala v Praze; dnes Tipsport Aréna; 15 tis míst; 4x MS v hokeji; užívá HC Sparta Praha; koncerty</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>úspěchy</u> – čs. reprezentace zde vyhrála MS ve volejbale¹⁹⁶⁶, Davisův pohár¹⁹⁸⁰, MS v hokeji¹⁹⁸⁵

			Matějská pout' – vP vzadu (<i>nevidět</i>); náboženské poutě na sv. Matěje (24. 2.) vedly ke kostelíku nad Šárkou ; později lidová zábava , přemístěno do Dejvic; od 1963 zde
12	ulice Dukel. hrdinů 300 m	před Veletrž. palác	Holešovice – pražská čtvrť uvnitř velkého meandru (=oblouku) Vltavy – byly sloučeny ¹⁸⁵⁰ s obcí Bubny , což je tato část kolem Strossmayerova náměstí – od konce 19. stol. průmyslový rozvoj – jatka (dnešní tržnice), nádraží, přístav – nedosáhly postavení samostatného města, k Praze byly připojeny už v roce 1884 – téměř celé náleží do Prahy 7 , mají 35 tis. obyvatel (maximum bylo přes 60 tis) Parkhotel – vL; 4* hotel představuje kvalitní architekturu 60. let (bruselský styl) Veletržní palác ¹⁹²⁹ – významná funkcionalistická památka užívaná Národní galerií – mohutný objekt o rozměrech 140x75 m má 8 pater nadzemních a 2 podzemní – železobetonová konstrukce umožnila předsunuté průčelí , které nemá nosnou funkci, a proto jím mohou procházet nepřetržité pásky oken ; typicky nezdobný ráz – vP mělo stát stejně vypadající „ dvojče “, vzadu další objekty – nerealizovalo se – <i>podrobnější informace si řekneme uvnitř</i>
13	do paláce výtahem nahoru 50 m	nad Malou dvoranou	→ <i>do paláce, v pokladně naproti vchodu zakupte hromadnou vstupenku</i> – <i>otevřeno út-ne, 10-18 h, vstupné školní skupiny á 20 Kč, tel. 224 301 122</i> – <i>zavazadla uložte v šatně za pokladnou nebo do skříněk (10 Kč, po otevření se vrátí)</i> → <i>pokračujte vP do Malé dvorany, vyjeďte atraktivním skleněným výtahem (do 10 osob)</i> – <i>nahoře objedňte vP k ochozu nad kratší stranou Malé dvorany</i>
			→ ÚKOL PRO STUDENTY č. 5 Veletržní palác – vznik, funkce, úpadek, požár, obnova, Malá dvorana
			Funkcionalismus – mezinárodní směr uplatňovaný ve 20.-30. letech 20. stol. – základní idea: forma stavby vyjadřuje její funkci a konstrukci – odmítá se zdobnost, typická účelnost a strohá elegance – viz pohled do dvorany Národní galerie – nejvýznamnější galerijní instituce v ČR, v Praze 7 stálých expozic – zde se ve 3 podlažích vystavuje české a světové umění 20. a 21. století – vedle malířství a sochařství je prezentována i architektura, nábytek, užité umění aj.
			→ POKYNY K PROHLÍDCE – <i>postupujte chronologicky odshora dolů</i> – <i>jednotlivá patra procházejte proti směru hodiněk kolem Velké, pak Malé dvorany</i> – <i>pedagogický dohled stanoví čas srazu v přízemí – za 1-2 hodiny</i> – <i>před exkurzí doporučujeme zjistit nabídku aktuálních výstav na www.ngprague.cz</i> → NÁSLEDUJE INDIVIDUÁLNÍ PROHLÍDKA S VYPRACOVÁNÍM ÚKOLŮ
14	zpět do přízemí	u Velké dvorany	Slovanská epopej – <i>program je vázán na trvání výstavy do 30-09-13 a je fakultativní</i> • vznik a smysl – cyklus 20 velkoformátových pláten o rozměrech i přes 6x8 m – vytvořil ji v letech 1912-24 uznávaný secesní malíř Alfons Mucha – dílo je oslavou Slovanů; velkolepé alegorické scény zobrazují jejich počátky , boje s nepřáteli a slavné osobnosti z dějin ruských, českých, bulharských – z české historie ztvárněn Přemysl II. Otakar , Jan Hus , Jan Amos Komenský – významná a ojedinelá památka – na druhou stranu už někteří současníci ji považovali za příliš konzervativní , její ideje a patos jsou nám poněkud vzdáleny • spory o umístění – autor dílo věnoval Praze s podmínkou, že pro ně bude postaven zvláštní pavilon , což se dodnes nestalo – dlouhou dobu byla „provizorně“ vystavena na zámku v Moravském Krumlově – po velkých sporech byl soubor odvezen ²⁰¹¹ do Prahy a vystaven zde v NG – další umístění je nejasné ; hovoří se mj. o zápůjčce na výstavu do Japonska
			→ POKYNY K PROHLÍDCE – <i>pro zájemce zakupte skupinovou vstupenku á 20 Kč</i> – <i>studenti si prohlédnou expozici ve Velké dvoraně s využitím podrobných popisků</i> – <i>po skončení prohlídky (cca 20') následuje samostatný rozchod</i> – <i>společná exkurze tímto končí, rozlučte se s účastníky, poděkujte za pozornost</i> – <i>samostatný odjezd tramvají – zastávka vL před palácem</i> → NÁSLEDUJE INDIVIDUÁLNÍ PROHLÍDKA A ROZCHOD

